

2007. 10. 06. 02:29 **Ki(é) volt Szilágyi László? Varga Róbert**

Veszprém - Utazó múzeumot szeretne az özvegy, nagy, az életművet bemutató, válogatott kiállítást a szakember. Mindenki a maga igazára esküszik, miközben a mai napig nem tudjuk pontosan, ki is volt Szilágyi László, a februárban tragikusan elhunyt veszprémi festőművész.

[>>>](#)

EZT NE HAGYJA KI!

[Kattintson ide: hirvilag.hu - Több tucat újság, hírportál, rádió és televízió legérdekesebb és legfrissebb hírei - Kattintson ide: hirvilag.hu](#)

Lakókocsiban szeretné elhunyt férje emlékét tovább őrizni *Szilágyi Zoé* festőművész. Tervei szerint ez egy hazai és európai városokba is eljutó mozgó múzeum lenne. Szilágyi László munkáit, írásait, fotóit, tárgyait, kultikus hangszereit, ruháit mutatnák be a kocsiban. Közben vetítenének egy riportfilmet is az elhunyt festőről, akinek kedvenc punkzenéit is lejátsszanák.

Szilágyi Zoé elmondta, ez egy kidekorált művészautó lenne, építenének hozzá egy elősátrat is, s abban pedig underground művészek kapnának bemutatkozási lehetőséget. Művészeti és punkfesztiválokra utaztatnák a járművet. A fő gond számára a pénzhiány, ezért kért már segítséget interneten is. Becslései szerint egy használt lakókocsit talán tudna venni 200 ezer forintból, de egyelőre csak hatvanezer forintot tudott erre a célra összegyűjteni.

Utazó múzeumot szeretne *Szilágyi Zoé*

Amikor leültünk erről beszélgetni, nem kerültük meg azt a témát sem, hogy tervezett októberre egy emlékkiállítást a városi művelődési központba, de az elmarad. Kifejtette, tökéletesen tudja, ki miatt kellett lemondania a tárlatot, de harcosan hozzátette, hogy nem hátrál meg, s valahogy csak megrendezik elhunyt férje születésnapján a megemlékezést. Majd megjegyezte: de most nem is ez a lényeg, hanem a mozgó múzeum, hogy azt meg tudja csinálni.

Aztán nagy váltással hozzáfűzte, aki pedig szerinte igazán ismerte Szilágyi Lászlót, az tudja, ő pont az ellen tiltakozna, hogy nagyszabású, protokollal, öltönyös, nyakkendőös fejeseikkel telített tárlatot rendezzenek neki. Mert Szilágyi igazi, zseniális punk festő, művészember volt, aki gyűlölte az ilyesmit, nem a társadalmi elvárásoknak akart megfelelni, nem akarná, hogy bárki is kisajátítsa magának. Azt azonban Zoé hozzátette: az, hogy mások az ő megfogalmazásával élve puccos kiállítást terveznek, még nem zárja ki azt, hogy ő is megemlékezzen a maga módján elhunyt férjéről, akivel az utolsó időkben ugyan nem éltek együtt, de jó kapcsolatban voltak.

Szilágyi igazi, zseniális punk festő, művészember volt

Mint később megtudtam, amire Szilágyi Zoé utalt, az nagyszabású veszprémi, sőt azon is túlnyúló vállalkozás. *Nagy Károly* művelődésszervező és *Gopcsa Katalin* művészettörténész vezetésével jövőre
nagyszabású Szilágyi László-émlékkiállítást tartanának Veszprémben. Megkerestem Gopcsa Katalint, aki azonnal cáfolta, hogy bárki is ki akarná sajátítani a festőművész hagyatékát. Sőt, épp az ellenkezője történik. Össze akarják gyűjteni, katalogizálni próbálják Szilágyi munkáit.

A művészettörténész beszámolt arról, rendkívül nehéz, rengeteg kutatómunkát igényel Szilágyi László életművének, hagyatékának a gondozása
. Egyrészt azért, mert a festőművész sok képet adott el magánszemélyeknek, s azokat is szeretnék megtalálni, lefényképezni és katalógusba tenni, másrészt pedig a fellelt anyag feldolgozása, szakmai értékelése, bemutatóhoz való felkészítése is időt vesz igénybe. Ők úgy gondolták, hogy kegyeleti okokból is megvárnák az életműtárlattal az egy évet.

Az ügy mellé álló *Hegyesalmi László* vezette Művészetek Háza és a Laczkó Dezső Múzeum szerepel egy nagy
jövő évi tervei között
Szilágyi-émlékkiállítás megrendezése, mert szerintük megérdemelné azt a tragikus sorsú művész. Igaz, azt a szervezőktől tudom, hogy nem mindenáron akarnak ilyen rendezvényt, csak tervük van erre. Gopcsa Katalin szerint viszont szakmailag is indokolt lenne, hogy ne egy félkész, feldolgozatlan Szilágyi-életművet láthassanak az emberek egy kisebb kiállítóhelyen, hanem egy rendszerezett anyagot tágabb térben, hogy ilyen körülmények között ismerjék meg a festőművész értékét, munkásságát.

Veszprémben sokan szerették, zseniális festőnek tartották

Talán ebben is segíthet majd egy alapítvány, melyet a család szeretne létrehozni. S ezzel el is jutottam ahhoz a kérdéshez, amit a Szilágyi életművét régóta figyelemmel kísérő, neve mellőzését kérő művészkollégája tett fel nekem:

tudjuk-e valójában, ki volt Szilágyi László

? A mai napig nem tisztázott, hogy a kortárs hazai és nemzetközi képzőművészeti életben hol is helyezhető el Szilágyi László munkássága. Milyen festő is volt valójában? Mítosz ugyan él körülötte, de komoly tudományos feltáró és értékelő munka kell ahhoz, hogy mindezekre választ kapjon majd a kor és az utókor. Ha ez nem történik meg, akkor minden kiállítás ahhoz lesz hasonló, mint amikor a már beteg festőművész önmegsemmisítő módon festette át újra és újra alkotásait. Elindultam tehát kideríteni, hogy a magyar művészeti életben ki is volt valójában Szilágyi László.

Azt tudjuk, hogy Veszprémben sokan szerették, zseniális festőnek tartották, másokból viszont indulatot váltott ki. A fiataloktól elismerésül néhány éve az utcazene-fesztiválon megkapta az Életszag-díjat is. A művészeti vonalon kutakodva egyik mesterét és mentorát,

Sváby Lajost

kerestem meg. A Munkácsy-díjas, Kossuth-díjas festőművész a képzőművészeti főiskola tanára és rektora volt. Mint mondta, jól ismerte Szilágyi Lászlót, akit nagy tehetségnek és ígéretnek tartottak, ezért is vették fel betegsége ellenére az intézményükbe. Sváby Lajos elmesélte: sokat jött hozzá Szilágyi László, akkor is, amikor rohamai voltak, és ő igyekezett segíteni neki, vigasztalta, s úgy érzi, talán hatni is tudott rá.

A művészetéről azt tartja, hogy Szilágyi expresszív, megfejthetetlen, képeivel beszélő festő volt. Olyan formai és szimbolikus világgal dolgozott, amelybe nem lehetett belépni, de mégis az alkotások által közvetített erő húzta befelé a szemlélődőt ebbe a különös ember által közvetített atmoszférába. A főiskola volt rektora úgy fogalmazott, hogy ő is kíváncsi arra, mire is vitte tanítványa. Talán a képek rendszerezése után valóban felfoghatóvá válik majd Szilágyi László munkássága, akiről Sváby Lajos azt tartja, az elhunyt festőművész életét szemlélve bizonyos szempontból abba a sorba tartozik, melyet Van Gogh, Csontváry, Grüber Béla vagy Blake képvisel.

Szilágyi László személye is hozzájárult a körülötte kialakult mítoszhoz. Egyénisége elválaszthatatlan a képeitől, ezért is lehet újra felfedezni mindig őt. Többek között ezt tudtam meg *Bordács Andreától*, az elismert művészetkritikustól, esztétától, aki több tanulmányt írt az elhunyt veszprémi festőművésről. A szakember kifejtette, Szilágyit több kortársa példaképnek tekintette

, fiatalon nagy hatással volt a többiekre, öntörvényűsége, komoly festői kvalitása, tehetsége pedig a mai napig tud hatni munkái által. A művészetkritikus úgy gondolja, Szilágyi László

munkássága rövidesen helyére kerül majd a magyar képzőművészeti életben is.

Expresszív, megfejthetetlen, képeivel beszélő festő volt

Bordács Andrea szerint ezt a folyamatot az is elősegítheti, hogy napjainkban háttérbe szorul a képzőművészetben a realizmus, s előtérbe kerülnek a nem valóságyszerű, szürreális ábrázolásmódok. Egy-egy ilyen hullám pedig felfedezheti és az egekbe is repítheti a művészt. Ennyiben maradtunk, majd hazafelé tartva azon gondolkodtam, talán egyszer mi is megtudhatjuk, ki is volt Szilágyi László, aki, úgy látszik, halála után is bármikor képes átfesteni önmaga mítoszát.

Én azt akarom eldönteni a kép előtt, amikor ott táncolok vagy festek, hogy én vagyok-e benne a képben vagy a kép van bennem? A kettő között lebegek egy szellemi térben. Ott és akkor repül el az ecset a kezemben

... Amikor ott vagy frontemberként a kép előtt, és saját magaddal vetsz számot a képalkotás közben, akkor te vagy a teremtető erő, nincs más, de utána meghaltál! Ezért radikálisnak kell lenni, mert ha valamiért harcolok, ha erő van bennem, akkor mozgósítanom kell az energiáimat.

A képek is arról szólaljanak meg, amit el akarok mondani... Mindennek száz arca van, de nem lehet eldönteni, hogy melyik a tökéletes. Nincs is olyan, hogy tökéletes... Csak a totalitásra lehet törekedni, a mindenséget megfogni valahogy! (Lejegyezte *Jokesz Antal* 1996-ban, *Hordós Csaba*

és

Vikman Pál

Szilágyi Lászlóval készült rádióinterjújának eredeti hangkazettájáról.)

Öntörvényűsége, komoly festői kvalitása a mai napig tud hatni munkái által.